

Recreatieschap Twiske-Waterland
T.a.v. de [REDACTED]
Postbus 2571
2002 RB HAARLEM

VERZONDEN 18 JULI 2022

Zaaknummer : OD.369923
Behandelaar : de [REDACTED]
Betreft : Wnb aanvraag ontheffing ruimtelijke ingrepen
Locatie : Recreatiegebied Het Twiske, gemeenten Landsmeer en Oostzaan

Geachte [REDACTED],

Op 16 maart 2022 heeft u bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) een aanvraag voor een ontheffing als bedoeld in artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ingediend. Op 21 maart 2022 heeft de RVO uw aanvraag naar ons doorgestuurd, omdat ons College het bevoegd gezag is aangaande uw aanvraag. De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van maatregelen bij riet- en moerasvegetatie om zo het habitat van aangewezen broedvogel-doelsoorten van het Natura 2000-gebied 'Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske' te herstellen. De werkzaamheden omvatten onder andere het verwijderen van opslag van wilg en/of braam, maaien van ruigte en droog riet, afplaggen van de gemaaide delen, schoontrekken van dichtgegroeide sloten, aanpassen van duikers, plaatselijk verwerken van afgeplagde grond tot plaggenril of ter versteviging van aangrenzende voetpaden. Voor deze werkzaamheden wordt door de initiatiefnemer, Recreatieschap Twiske-Waterland, ontheffing gevraagd van de verbodsbepaling genoemd in:

- artikel 3.5, lid 2 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk verstoren van exemplaren van de noordse woelmuis (*Alexandromys oeconomus*);
- artikel 3.5, lid 4 van de Wnb, voor zover het betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van exemplaren van de noordse woelmuis (*Alexandromys oeconomus*).

De ontheffing is aangevraagd voor de periode van 1 oktober 2022 tot en met 31 december 2024. De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer OD.369923.

Besluit

Wij besluiten om op grond van artikel 3.8, lid 1 van de Wnb aan Recreatieschap Twiske-Waterland ontheffing te verlenen van:

- artikel 3.5, lid 2 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk verstoren van exemplaren van de noordse woelmuis;
 - artikel 3.5, lid 4 van de Wnb, voor zover het betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van exemplaren van de noordse woelmuis;
- ten behoeve van het uitvoeren van maatregelen bij riet- en moerasvegetatie om zo het habitat van aangewezen broedvogel-doelsoorten van het Natura 2000-gebied 'Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske' te herstellen.

Voorschriften en beperkingen

Aan dit besluit verbinden wij op grond van artikel 5.3, eerste, tweede en derde lid van de Wnb de navolgende voorschriften en beperkingen. Op grond van artikel 5.4, eerste en derde lid, Wnb kan de ontheffing worden ingetrokken als in strijd met de ontheffing of de voorschriften wordt gehandeld. Tevens is dan sprake van een economisch delict.

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soort en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. Onder werkzaamheden wordt verstaan alle handelingen die het projectgebied aantasten inclusief de voorbereidende werkzaamheden (inclusief asbestsanering), werkzaamheden die dienen tot het ongeschikt maken van leefgebied, mitigerende en compenserende activiteiten.
4. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met Omgevingsdienst Noord-Holland Noord indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen of werkzaamheden dan bedoeld in voorschriften 1 en 2 noodzakelijk zijn.
5. Indien de mitigerende/compenserende maatregelen niet worden toegepast zoals in dit besluit is weergegeven en/of als de ontheffinghouder voornemens is om de werkzaamheden of de planning van de werkzaamheden niet conform de aanvraag uit te voeren, dient contact opgenomen te worden met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.
6. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde ontheffing mag langs elektronische weg, leesbaar worden getoond.
8. De werkzaamheden en voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
9. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te (laten) stellen waarin de in de ontheffing genoemde voorschriften zijn opgenomen. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden.

Meldingsplicht

10. De ontheffinghouder dient minimaal 5 werkdagen voorafgaand aan de werkzaamheden de start van de werkzaamheden te melden bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. De melding dient plaats te vinden via het digitale meldformulier 'Formulier start ruimtelijke ingreep' op de website van de OD NHN. Met de melding dient u ook het ecologisch werkprotocol mee te sturen.

Specifieke voorschriften

11. Het type werkzaamheden per werklocatie dient plaats te vinden zoals weergegeven in bijlage 2 bij dit besluit.
12. De werkzaamheden moeten plaatsvinden buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van de noordse woelmuis, die globaal loopt van 1 april t/m 30 september. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de noordse woelmuis.

¹ Het Ministerie van LNV verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

13. Minimaal twee weken voorafgaand aan het plaggen en de overige werkzaamheden dient het leefgebied van de noordse woelmuis ongeschikt gemaakt te worden door eerst opslag te verwijderen en vegetatie te maaien (max 10 centimeter). Dit dient in de werkrichting uitgevoerd te worden zoals weergegeven in bijlage 2 bij dit besluit, waarbij de uitwijkroutes zoals weergegeven in bijlage 3 bij dit besluit beschikbaar moeten blijven.
14. Het maaisel dient afgevoerd te worden, zodat dekking biedende vegetaties niet tot ontwikkeling komen. Het hakselen van maaisel is niet toegestaan.
15. Klepelen, chopperen, branden of het gebruik van een maai-zuigcombinatie om de vegetatie te verwijderen is niet toegestaan.
16. Van het ongeschikt maken als bedoeld in voorschrift 13 dient verslaglegging plaats te vinden. In de rapportage dienen minimaal de volgende gegevens te worden opgenomen:
 - Datum van het ongeschikt maken;
 - Foto's van het werkgebied en ongeschikt gemaakte delen;
 - Klimatologische omstandigheden.
17. De rapportage maakt onderdeel uit van de ontheffing en dient op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

Geldigheid

De ontheffing geldt voor de periode van 1 oktober 2022 tot en met 31 december 2024.

Overwegingen

Inhoudsopgave

- A. Onderwerp aanvraag**
- B. Wettelijk kader**
- C. Inhoudelijke beoordeling aanvraag**
- D. Slotoverwegingen**
- E. Procedure en samenhangende besluiten**
- F. Kennisgeving**

A. Onderwerp aanvraag

U bent voornemens om herstelmaatregelen uit te voeren op vijf locaties in het Natura 2000-gebied 'Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske' (zie bijlage 1 bij dit besluit), wat is aangewezen als Vogel- en Habitatrichtlijngebied. Het deel waar u de werkzaamheden gaat uitvoeren, Twiske, is echter slechts aangewezen als Vogelrichtlijngebied. In dit gebied zijn er derhalve geen doelstellingen voor habitattypen en/of habitatsoorten. De aangewezen doelsoorten vanuit de Vogelrichtlijn betreffen de broedvogels roerdomp (A021), bruine kiekendief (A081), kemphaan (A151), watersnip (A153), visdief (A193), snor (A292) en rietzanger (A295) en de niet-broedvogels grauwe gans (A043), smient (A050), krakeend (A051), slobbeend (A056), meerkoet (A125) en grutto (A156).

U heeft bij uw aanvraag twee rapporten aangeleverd: 'Natuurtoets van het herstelplan voor moerasvogels in Het Twiske. A&W-rapport 21-333', d.d. 17 december 2021 (hierna: natuurtoets) en 'Activiteitenplan en Ecologisch werkprotocol moerasherstel in Het Twiske. A&W-rapport 22-040', d.d. 10 maart 2022 (hierna: activiteitenplan). In uw rapporten geeft u aan dat uit een analyse van de aantalsontwikkelingen van broedvogels blijkt dat sinds omstreeks 2000 de stand van de roerdomp, bruine kiekendief, snor en rietzanger is afgenomen. De vier broedvogelsoorten hebben geprofiteerd van de ontwikkeling van rietkragen en rietveldjes na de herinrichting in de jaren tachtig. De hoogste aantallen werden genoteerd in de periode 1990-2000, daarna nam het broedbestand af. De snor en rietzanger zijn in aantal gehalveerd, de bruine kiekendief broedt nu onregelmatig in het gebied, de roerdomp lijkt zich na een afname in de jaren 2000-2010 in aantal hersteld te hebben. De oorzaak voor de afname van de broedvogels ligt volgens u in verruiging en verbossing van rietopstanden.

De herstelmaatregelen die u van plan bent uit te voeren op vijf verschillende locaties in Twiske zijn gericht op een 'reset' van de verdroogde, verruigde en met braam of wilgopslag doorgroeide moerasvegetaties, zodat geschikt leefgebied in de vorm van overjarig riet met water op het maaiveld weer beschikbaar komt. Dit wordt bereikt door het verwijderen van opslag van wilg en/of braam, maaien van ruigte en droog riet, afplaggen van de gemaaide delen, schoontrekken van dichtgegroeide sloten, aanpassen van duikers, en het tot slot plaatselijk verwerken van afgeplagde grond tot plaggenril of ter versteviging van aangrenzende voetpaden.

Op vier van de vijf locaties waar u wilt uitvoeren is echter de noordse woelmuis aangetroffen, welke daar leeft in de verruigde, deels begraasde rietvegetaties. Deze vier gebieden betreffen Leers, Vennen-eiland, Ekkers Noordwest en Ekkers eiland. In het gebied Rietveld Klaas Dobbers Droogte is geen noordse woelmuis aangetroffen (zie bijlage 1 bij dit besluit voor de ligging van de locaties). Door de werkzaamheden kan de noordse woelmuis tijdelijk verstoord worden en wordt leefgebied tijdelijk aangetast door maaiwerkzaamheden. U treft maatregelen om negatieve effecten op de noordse woelmuis zoveel mogelijk te voorkomen. Echter, ondanks alle maatregelen kunt u niet voorkomen dat verbodsbepalingen van de Wnb worden overtreden. Om die reden wordt voor bovenstaande werkzaamheden ontheffing gevraagd van de Wnb.

B. Wettelijk kader

Soorten van de Habitatrichtlijn

De noordse woelmuis is opgenomen in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Op grond van artikel 3.5 van de Wnb is het onder meer verboden in het wildlevende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn in hun natuurlijk verspreidingsgebied:

- opzettelijk te doden of te vangen (artikel 3.5, lid 1);
- opzettelijk te verstoren (artikel 3.5, lid 2);
- opzettelijk eieren te vernielen of te rapen (artikel 3.5, lid 3);
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen (artikel 3.5, lid 4).

Op grond van artikel 3.8 van de Wnb kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.5 of artikel 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, dat er niet bij of krachtens enig ander artikel van deze wet vrijstelling is of kan worden verleend, dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan, en zij nodig is op grond van een in de wet genoemd belang. Te weten:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Tot voortplantings- of rustplaatsen als bedoeld in artikel 3.5, lid 4 van de Wnb worden locaties gerekend waarin zich overwinteringsplaatsen en voortplantingsplaatsen bevinden, afhankelijk van de soort. Essentiële migratieroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een voortplantings- of rustplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijvoorbeeld hollen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau hieronder.

C. Inhoudelijke beoordeling aanvraag

Andere bevredigende oplossing

Het doel van de maatregelen is volgens u om het leefgebied voor moerasvogels met instandhoudingsdoelen voor het Natura 2000-gebied te verbeteren. Daarom dienen de verdroogde rietlanden te worden geplagd en vernat. In deze rietlanden is de broedvogelstand achteruitgegaan. De maatregelen zijn locatie specifiek. Alternatieven in andere gebiedsdelen met bosopstanden gaan gepaard met hoge kosten, zijn niet te verenigen met de recreatieve functies en gaan ten koste van de ontwikkeling van gebieden tot natuurdoeltype N14.03 Haagbeuken- en essenbos. De provincie Noord-Holland heeft dit natuurdoeltype als een van de ecologische kernkwaliteiten van Twiske onderscheiden binnen het Natuurnetwerk Nederland. Alternatieve locaties in weidegebied gaan ten koste van het natuurdoeltype Kruiden- en faunarijk grasland met broedende weidevogels, dat eveneens als ecologische kernkwaliteit van het Natuurnetwerk Nederland is aangemerkt. Het heeft daarom volgens u geen zin om alternatieve locaties aan te wijzen.

U stelt dat de werkzaamheden kort samengevat bestaan uit het vergraven van verdroogde rietlanden en herstellen van natte rietlanden. Er is volgens u geen werkwijze denkbaar waarbij verblijfplaatsen van noordse woelmuis niet tijdelijk verloren zullen gaan. De werkzaamheden worden uitgevoerd op een wijze waardoor er geen dieren verwond of gedood worden. Een alternatieve werkwijze die minder negatieve effecten heeft voor Noordse woelmuis is volgens u daarom niet voorhanden.

De werkzaamheden in de plangebieden vinden plaats buiten de kwetsbare periode van beschermde soorten. Een alternatieve planning zal volgens u meer negatieve effecten veroorzaken op deze soorten.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat er geen sprake is van andere bevredigende oplossingen.

Belang van de ingreep

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van het belang:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats.
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

In het belang van de bescherming van wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats

De herstelmaatregelen hebben tot doel om de kwaliteit van het leefgebied voor meerdere aangewezen doelsoorten te verbeteren, waarmee dit volgens u ten gunste is van de wilde flora en fauna, en in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats. Het toekomstperspectief wat u in gedachten houdt bij deze herstelmaatregelen is gebaseerd op de broedvogelstand in de jaren 1996-2000, toen op de betrokken locaties overjarig nat en in water staand rietland aanwezig was. U geeft aan dat u gebruikt gemaakt heeft van onderzoeksgegevens naar de aanwezigheid van deze soorten in relatie tot leeftijd van rietvegetaties en andere factoren (zoals waterdiepte en schaal van de moerasvegetatie) in deelgebied De Belt, waar vergelijkbare herstelmaatregelen zijn uitgevoerd in de periode 1999- 2005. U verwacht dat de ontwikkeling van een geschikte vegetatiestructuur 1 tot 3 jaar zal duren, afhankelijk per soort en functie. Binnen deze tijd komt dus nieuw, extra leefgebied (voornamelijk broedplaatsen) beschikbaar. U verwacht dat de bruine kiekendief zich weer zal vestigen als broedvogel (met maximaal 4 broedparen), de snor zal toenemen van circa 4 tot circa 12 broedparen en de rietzanger van circa 15 tot circa 40 broedparen. Het aantal geschikte broedlocaties voor de roerdomp neemt toe van 0-1 tot 3. Roerdampen maken ook gebruik van andere locaties in het gebied. U verwacht dat de broedvogelstand van de roerdomp met twee broedparen kan toenemen.

Gelet op het voorgaande en de onverminderde actualiteit van de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het voornoemde belang voldoende onderbouwd is.

In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

U geeft geen onderbouwing waarom u ontheffing vraagt op grond van dit belang. Echter, omdat het andere aangevraagde belang van de bescherming van flora en fauna al voldoende is onderbouwd, hoeft aan een toetsing van dit belang niet te worden toegekomen.

Staat van instandhouding

De staat van instandhouding van de noordse woelmuis is als zeer ongunstig beoordeeld, waarbij het verspreidingsgebied en het toekomstperspectief als zeer ongunstig zijn beoordeeld, het leefgebied als matig ongunstig en de populatie als gunstig^{2, 3}. De verspreiding van de noordse woelmuis in open natuurgebieden is als stabiel beoordeeld, zowel in de periode 1995-2016 als 2007-2016⁴.

Over de periode 2013-2018 is de staat van instandhouding in Nederland in de Vogel- en Habitatrichtlijnrapportage 2019 gerapporteerd als zeer ongunstig, waarbij de populatie en het leefgebied als matig ongunstig zijn beoordeeld en het verspreidingsgebied en het toekomstperspectief als zeer ongunstig. De trend is hierbij ook zeer ongunstig. Behalve in Noord-Holland boven het Noordzeekanaal neemt de noordse woelmuis in alle gebieden af door concurrentie met andere woelmuissoorten⁵. De verspreiding van de noordse woelmuis in open natuurgebieden is stabiel in de periode 1995-2020, maar laat een matige afname zien in de laatste tien jaar van deze periode⁶. In de evaluatie van het Natura 2000-beheerplan IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske wordt gesteld dat het er op provinciaal niveau op lijkt dat er een stabiele trend is tussen 2008 tot 2019, en een matige toename over de periode 1995 tot 2019⁷. Op lokaal niveau zijn er geen trendgegevens beschikbaar. Wel heeft onderzoek plaatsgevonden naar de verspreiding van de noordse woelmuis in het Wormer- & Jisperveld en Kalverpolder en in het IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske, waaruit bleek dat de genetische verschillen tussen deze twee gebieden klein zijn, wat mogelijk duidt op voldoende uitwisseling tussen de noordse woelmuizen en daarmee een gezonde populatie en voldoende verbinding van leefgebied⁷. U stelt, in dezelfde lijn als het voornoemde, dat uit recent onderzoek is gebleken dat uit onderzoek in verschillende Natura 2000-gebieden in het gebied is gebleken dat waarschijnlijk sprake is van een omvangrijke, genetisch gezonde populatie in de regio, wellicht de grootste populatie van Nederland. U komt tot de conclusie dat de trend en de actuele staat van instandhouding van de noordse woelmuis in de regio gunstig is.

Het effect van de voorgenomen maatregelen is volgens u dat 4,0 ha geschikt leefgebied van de noordse woelmuis tijdelijk ongeschikt wordt. Dit is ca 4% van het areaal geschikt leefgebied in Twiske. Het aandeel binnen de regio is kleiner, minder dan 1% van de oppervlakte rietland, ruigte en structuurrijk grasland met geschikt leefgebied wordt door de werkzaamheden beïnvloed. U voert de werkzaamheden zo uit dat dieren niet gedood worden, maar uit kunnen wijken naar natte rietstroken en naar aangrenzende percelen met geschikt leefgebied. Na uitvoering van maatregelen komt door de ontwikkeling ter plaatse in de toekomst opnieuw leefgebied beschikbaar waar noordse woelmuizen kunnen terugkeren. De kwaliteit als leefgebied wordt hoger, omdat aanwezige concurrenten (veldmuis, rosse woelmuis) in de natte rietlanden niet goed uit de voeten kunnen. De afwezigheid van concurrenten is gunstig, omdat de noordse woelmuis snel wordt verdrongen door deze soorten⁸.

Door de werkzaamheden is er tijdelijk sprake van habitatverlies voor de noordse woelmuis. Na uitvoering ontwikkelt dit zich tot nieuw leefgebied met een hogere kwaliteit dan nu aanwezig is. In de huidige situatie is er sprake van verdroging en verruiging van als gevolg van strooiselophoping, met opslag van braam en wilg. Deze ontwikkeling tot bos is voor de noordse woelmuis volgens u ongunstig. Door de werkzaamheden uit te voeren wordt de situatie veranderd naar natte tot vochtige, periodiek geïnundeerde rietvegetaties. Er vindt een 'reset' van de vegetatiesuccessie plaats, wat niet alleen voor de eerder genoemde broedvogels voordelig is, maar ook voor de noordse woelmuis. Het duurt volgens u naar verwachting ongeveer drie jaar voordat de aangepaste werklocatie opnieuw ontwikkeld is tot geschikt leefgebied voor de noordse woelmuis.

² Staat van instandhouding soorten en habitattypen Habitatrichtlijn en trends Vogelrichtlijn, 2007-2012, d.d. 7 december 2017, Compendium voor de Leefomgeving, bron: <https://www.clo.nl/indicatoren/nl1604-svi-nederland>

³ Zoogdieren van de Habitatrichtlijn, 1992-2015, Compendium voor de Leefomgeving, d.d. 26 oktober 2016.

<https://www.clo.nl/indicatoren/nl1555-zoogdieren-van-de-habitatrichtlijn>

⁴ Fauna van open natuurgebieden, 1990-2016, Compendium voor de Leefomgeving, d.d. 30 april 2018.

<https://www.clo.nl/indicatoren/nl1586-trend-fauna-open-natuurgebieden>

⁵ Vogel- en Habitatrichtlijnrapportage 2019, Wageningen University & Research

⁶ Fauna van open natuurgebieden, 1990-2020, Compendium voor de Leefomgeving, d.d. 21 december 2021

⁷ Evaluatie Natura 2000 beheerplan IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske, Evaluatie van de eerste beheerplanperiode 2016-2022, Sweco, d.d. 16 december 2021

⁸ <https://www.zoogdierverseniging.nl/zoogdiersoorten/noordse-woelmuis>

U geeft aan dat geschikt leefgebied in de direct omgeving van Twiske bereikbaar en robuust is. In het gebied zelf is circa 100 ha geschikt leefgebied aanwezig, waarvan ongeveer 8% door de werkzaamheden wordt aangetast. Daarnaast is er nog 30 hectare suboptimaal leefgebied aanwezig. Geschikt habitat in en rondom Twiske zijn weergegeven in bijlage 3 bij dit besluit. Tijdens de werkzaamheden behoudt u op elke werklocatie opstanden met overjarig nat riet, wat al geschikt is voor de noordse woelmuis. Na de verstoring van de werkzaamheden blijven deze opstanden aanwezig, waarna de noordse woelmuis na afloop van de werkzaamheden daar weer terug kunnen keren. De precieze werkzaamheden per werklocatie, inclusief de verbodsbepalingen die daarbij worden overtreden, zijn op kaartmateriaal weergegeven in bijlage 2 bij dit besluit. U legt verder geen nieuw tijdelijk compenserend habitat aan, omdat de aangrenzende percelen rondom de werklocaties volgens u al geschikt habitat vormen. De combinatie van slechts een klein deel waar wordt ingegrepen, met het behoud van delen overjarig riet op de werklocaties, en het geschikte leefgebied rondom de werklocaties biedt voldoende waarborg voor het in stand houden van voldoende geschikt leefgebied voor de noordse woelmuis, in ieder geval in de drie jaar dat het duurt voordat het leefgebied op de werklocaties weer geschikt is.

Om verdere (tijdelijke) effecten op de noordse woelmuis zoveel mogelijk te beperken treft u een aantal maatregelen. U faseert de werkzaamheden zodanig dat de noordse woelmuizen kunnen vluchten. Dit betekent dat u eerst opslag verwijderd en dat vegetatie wordt kort gemaaid. Twee weken later wordt dan begonnen met plagwerkzaamheden. In de tussentijd hebben de dieren de tijd om weg te gaan uit het plangebied. Daarnaast voert u de werkzaamheden uit tussen 1 november en 31 maart. Deze periode valt buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van de soort, welke globaal loopt van 1 april tot en met 30 september. Bij het verwijderen van opslag en het maaien wordt op elke werklocatie vanaf één zijde uitgevoerd, zodanig dat aanwezige dieren kunnen uitwijken naar aangrenzend gebied. De werkrichting is weergegeven in bijlage 2 bij dit besluit. Voor alle locaties zijn uitwijkroutes beschikbaar, met name over land. De uitwijkroutes bij de werkzaamheden zijn weergegeven in bijlage 3 bij dit besluit.

De door u voorgestelde maatregelen zijn grotendeels voldoende. Ter aanvulling hebben wij extra voorschriften opgenomen. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd conform de door u voorgestelde maatregelen en de aanvullende voorschriften wordt voorkomen dat de werkzaamheden.

Zorgplicht

Voor de soort waarvoor wij u ontheffing verlenen, bent u gehouden aan de in de ontheffing opgenomen voorschriften. Voor alle soorten echter, geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wnb, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is nadelige gevolgen voor deze soorten te voorkomen.

Vogels

U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Wij wijzen u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Wnb. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

D. Slotoverwegingen

Wij wijzen u erop dat als u werkzaamheden inclusief de mitigatie en compensatie niet conform de aanvraag uitvoert, zonder daarvoor een ontheffing of goedkeuring te hebben verkregen, u mogelijk in overtreding bent van de Wnb. Wij kunnen dan door middel van de oplegging van een last onder dwangsom dan wel door middel van bestuursdwang de met de wet strijdige situatie beëindigen. Dit kan in uw geval betekenen dat de werkzaamheden ten behoeve van bovengenoemd project geheel of gedeeltelijk worden stilgelegd totdat weer wordt voldaan aan het bij of krachtens de Wnb bepaalde (dit zijn de bestuursrechtelijke sancties). Ook kunnen strafrechtelijke sancties worden opgelegd.

Verloop termijn ontheffing

Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, zeker vijf maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

E. Procedure en samenhangende besluiten

De voorbereiding van deze ontheffing heeft plaatsgevonden overeenkomstig het bepaalde in de Wnb en de daarvoor relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht. Wij wijzen u erop dat uw aanvraag betrekking heeft op een activiteit waarvoor mogelijk ook op grond van andere wet- en regelgeving een besluit nodig is. Tevens kunnen er overige belemmeringen zijn in het kader van ruimtelijke belangen.

F. Kennisgeving

Dit besluit wordt door ons geplaatst op www.officielebekendmakingen.nl.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Neemt u dan contact op met de [REDACTED] via [REDACTED] of [REDACTED]@odnhn.nl. Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer te vermelden.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,
namens dezen

[REDACTED]
Afdelingsmanager Regulering Leefomgeving
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

Bijlage(n):

- 1 – Locaties herstelmaatregelen
- 2 – Type werkzaamheden en werkrichting
- 3 – Geschikt habitat en uitwijkroutes

Kopie aan:

- Afdeling Toezicht en handhaving OD NHN

Rechtsbescherming

U en andere belanghebbenden die het niet eens zijn met dit besluit, kunnen binnen 6 weken, gerekend vanaf de dag na datum van verzending van dit besluit, een bezwaarschrift indienen bij gedeputeerde staten van Noord-Holland, ter attentie van de secretaris van de Hoor- en adviescommissie, Postbus 3007, 2001 DA HAARLEM.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval het volgende bevatten:

- uw naam, adres, postcode en woonplaats;
- de datum;
- over welk besluit het gaat (u kunt het beste een kopie van dit besluit bijsluiten);
- de redenen waarom u het niet eens bent met het besluit;
- uw handtekening.

U kunt ook digitaal een bezwaarschrift indienen bij gedeputeerde staten van Noord-Holland. Kijkt u daarvoor op: https://www.noord-holland.nl/Loket/Bezwaar_en_klachten. Voor het indienen van een digitaal bezwaarschrift moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD).

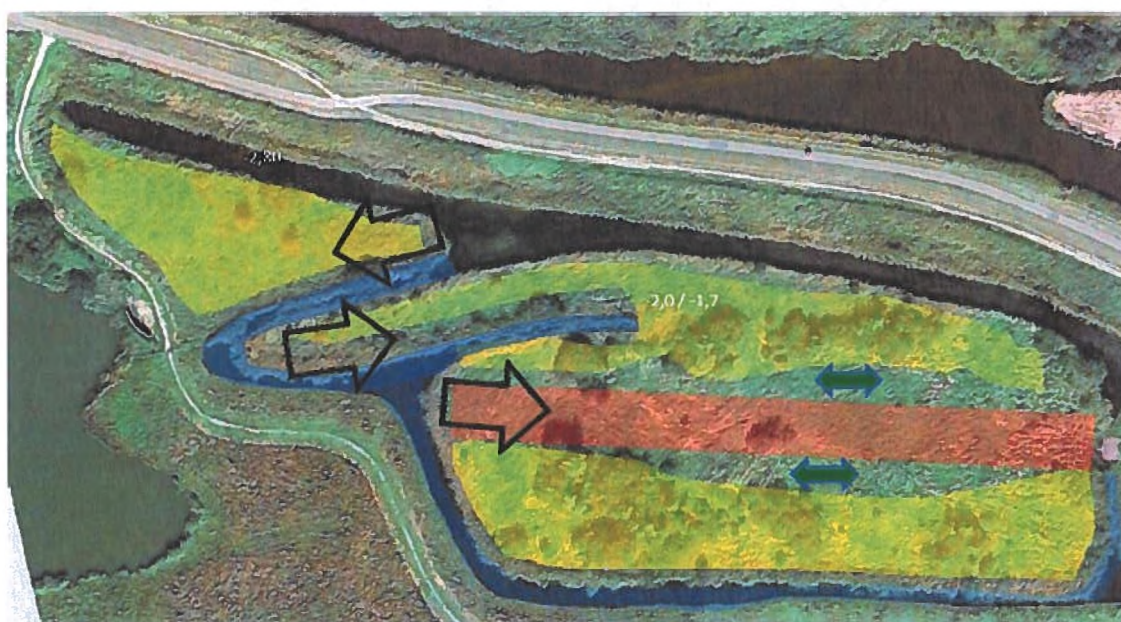
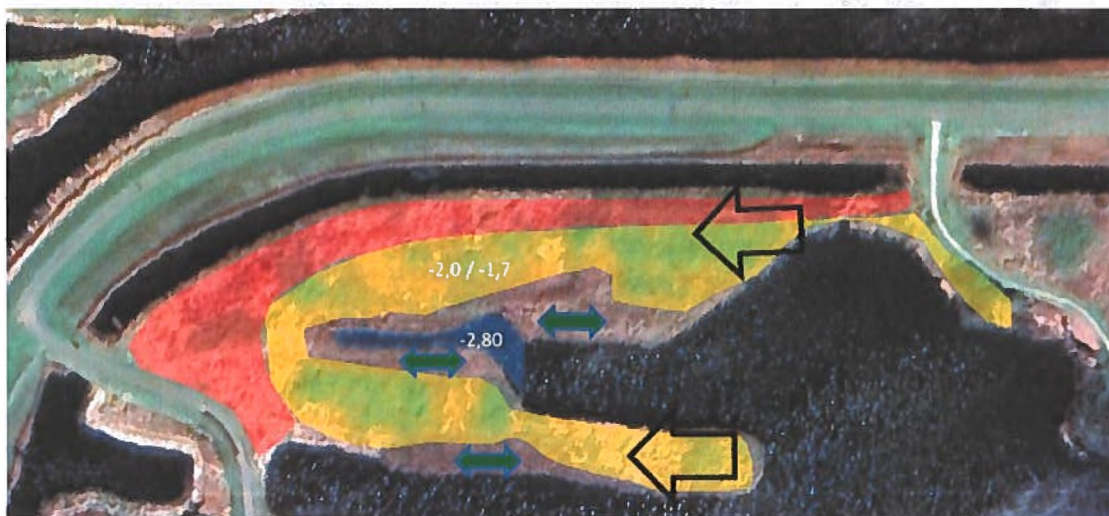
Het indienen van een bezwaarschrift schorst de werking van dit besluit niet. Indien onverwijld spoed dit vereist, kunt u de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Holland, Sectie bestuursrecht, Postbus 1621, 2003 BR HAARLEM vragen om een voorlopige voorziening te treffen. U kunt het verzoekschrift ook digitaal bij de rechtbank indienen via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Voor meer informatie verwijzen wij naar www.rechtspraak.nl. Voor de behandeling van het verzoek wordt griffierecht geheven.

De provincie wil bezwaren tegen besluiten graag op informele wijze behandelen. Als uw bezwaar in aanmerking komt voor deze informele behandeling nemen wij op korte termijn telefonisch contact met u op. In verband hiermee verzoeken wij u om in uw bezwaarschrift het telefoonnummer te vermelden waarop u overdag bereikbaar bent. Voor meer informatie over de informele behandeling kunt u telefonisch contact opnemen met provincie Noord-Holland.

Bijlage 1 – Locaties herstelmaatregelen

Bijlage 2 – Type werkzaamheden en werkrichting

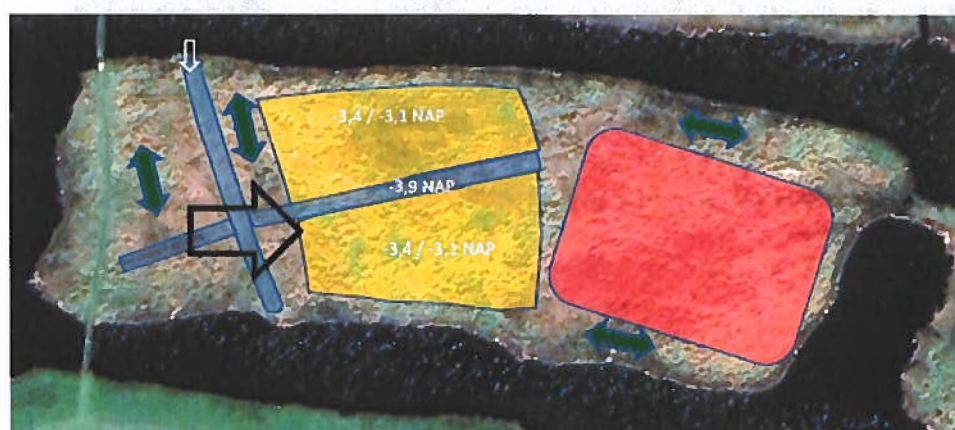

  Aantasting leefgebied (verbodsbepaling 3.5 lid 4)

 Verstoring leefgebied (verbodsbepaling 3.5 lid 2)

 Werkrichting

Kaart 1. Verbodsbepaling per werklocatie. Locaties Ekkers Noordwest en Ekkers eiland. Werkzaamheden zijn per werklocatie weergegeven: schoon trekken van rietsloten (blauw), maaien en afplaggen (geel) en verwerken grond (bruin). Niet gekleurde terreindelen blijven gespaard. Zwart omlijnde pijlen geven de werkrichting aan.

Kaart 1 vervolg. Locaties Rietveld Klaas Dobbers Droogte, De Leers, De Vennen eiland.

Bijlage 3 – Geschikt habitat en uitwijkroutes

Kaart 2. Geschikt leefgebied Noordse woelmuis. Tevens zijn uitwijkrichtingen weergegeven voor Noordse woelmuizen die tijdens werkzaamheden verstoord worden. Rekening is gehouden met aanwezigheid van Noordse woelmuizen op alle werklocaties.